

RASEINIŲ ŠALTINIO PROGIMNAZIJOS DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMOSI TAISYKLĖS

I. PASKIRTIS IR TAIKYMO SRITIS

1. Taisyklės nustato atsakingo Dirbtinio intelekto (toliau - DI) naudojimo principus, teises ir pareigas, procesus bei atsakomybes mokyklos bendruomenei – mokiniams, mokytojams, pagalbos specialistams ir administracijai.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis ŠMSM Dirbtinio intelekto naudojimo bendrojo ugdymo mokyklose gairėmis mokykloms*, patvirtintomis 2026-01-15 Nr. SR-100, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1689 2024 m. birželio 13 d. kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) nuostatas**, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos DI gairės, Europos Komisijos gairėmis „Dirbtinio intelekto (DI) ir duomenų naudojimo mokymo ir mokymosi srityje etikos gairės pedagogams“.

II. SĄVOKOS

3. Dirbtinis intelektas (DI) – skaitmeninės priemonės ir paslaugos (teksto, vaizdo, garso generatoriai, skaitmeniniai asistentai ir pan.), kurios automatizuoja, padeda ar papildo žmogaus veiklą.

4. Generatyvus DI – priemonės, kuriančios naują tekstą, vaizdą, garsą ar kodą pagal vartotojo užklausas.

5. Asmens duomenys – bet kuri informacija apie identifikuotą ar identifikuojamą fizinį asmenį (BDAR).

6. Mokyklos patvirtintos DI priemonės – sąraše nurodytos, ugdymo procese naudotinos priemonės.

7. Asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius;

8. Asmeninė paskyra – tai fizinio asmens (mokytojo, mokinio, darbuotojo ar kito naudotojo) vardu sukurta vartotojo paskyra, valdoma paties naudotojo, nesusieta su Įstaigos administruojamomis licencijomis ir nenaudojama Įstaigos vardu;

9. DI priemonė – bet koks skaitmeninis sprendimas, paremtas DI technologijomis (įskaitant, bet neapsiribojant DI sistemomis ir bendrosios paskirties DI modeliais, kurie yra apibrėžti ir reglamentuojami ES DI akte ir (arba) dokumentuose);

10. Duomenų gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuriai atskleidžiami asmens duomenys, nesvarbu, ar tai trečioji šalis ar ne. Valdžios institucijos, kurios pagal Sąjungos arba valstybės narės teisę gali gauti asmens duomenis vykdydamos konkretų tyrimą, nelaikomos duomenų gavėjais;

11. Duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas;

12. Duomenų tvarkytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri duomenų valdytojo vardu tvarko asmens duomenis;

13. Įstaigos paskyra – tai organizacinė vartotojo paskyra, sukurta Įstaigos vardu ir naudojama vadovaujantis Įstaigos valdomų licencijų ribomis;

14. Specialių kategorijų asmens duomenys – bet kokie duomenys, atskleidžiantys rasinę ar etninę kilmę, politines pažiūras, religinius ar filosofinius įsitikinimus, narystę profesinėse sąjungose, genetiniai duomenys, biometriniai duomenys, siekiant nustatyti fizinio asmens tapatybę, sveikatos duomenys arba duomenys apie fizinio asmens lytinį gyvenimą bei lytinę orientaciją.

III. BENDRIEJI PRINCIPAI

15. Atsakingumas ir skaidrumas. DI naudojamas taip, kad ugdymo tikslai nebūtų pakeičiami automatizavimu. Turi būti informuojama, kad pamokoje naudojama DI priemonė.

16. Tikslingumas. DI naudojamas tik tada, kai sumažina rutiną, tai pagerina mokymosi kokybę, personalizuoja užduotis, padidina tyrinėjimo galimybes.

17. Privatumas ir sauga. Draudžiama DI priemonėms teikti asmens duomenis, jautrią informaciją ar užduotis, kurios pažeidžia BDAR ar sutartines licencijas.

18. Sąžiningumas ir akademinis integralumas. Mokiniai privalo savarankiškai atlikti užduotis, DI priemonės gali naudoti tik su mokytojo leidimu. Naudojant rodyti kaip naudojo DI priemonės, būtina žymėti DI indėlį ir šaltinius.

19. DI priemonių naudojimo žymėjimas.

11.1. Žymėjimo forma turi atitikti sugeneruoto turinio naudojimo kontekstą.

11.2. DI sugeneruoto teksto naudojimas rašto darbuose – laikytis citavimo taisyklių pridedant nuorodą į DI priemonę.

11.3. DI sugeneruotas tekstas kaip santrauka arba su DI sukurti pristatymai, infografikai, kita vaizdo ir garso medžiaga – pažymėti, kad turinys sugeneruotas su DI priemone išnašose arba pateikiant pastabą įžangoje ar pabaigoje.

12. Etika ir įtrauktis. DI naudojamas taip, kad nekurstytų stereotipų, nepažeistų žmogaus orumo, siekiant didinti mokinių įtrauktį ir lygias galimybes.

IV. DI NAUDOJIMO PRINCIPAI MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS

13. Saugumas ir privatumas.

13.1. Ugdymo procese naudoti tik tas DI priemonės, kurios yra įtrauktos į mokyklos vadovo patvirtintą sąrašą (1 priedas).

13.2. Prieš pradėdant naudoti DI priemonės privaloma susipažinti su DI priemonės kūrėjo parengtomis saugos instrukcijomis, privatumo politikos nuostatomis.

13.3. Asmens duomenys ir kita neviešinama informacija DI priemonėse nenaudojama.

14. Sistemiškumas ir tvarumas.

14.1. Nuolat kelti skaitmenines kompetencijas ir kritiškai vertinti DI išvestis.

14.2. Integruoti DI priemonės į pamokas ir kitas mokyklos veiklas, naudoti jį mokinių įtraukimui, refleksijai, administravimo procesų efektyvinimui.

14.3. Kritiškai vertinti DI sugeneruotą turinį, etnines dilemas, atpažinti DI “haliucinacijas”.

14.4. Ugdyti socialinę atsakomybę - diskutuoti apie DI poveikį visuomenei, aplinkai, demokratijai.

15. Kontrolė ir atsakomybė.

15.1. DI priemonės švietimo procese gali būti naudojamos tik kaip pagalbinės. Turinio kokybę, galutinį sprendimą priima žmogus.

15.2. DI priemonės gali padėti atpažinti pasikartojančias klaidas, patikrinti gramatiką, generuoti idėjas, suformuluoti bendro pobūdžio komentarą ir kt.

16. Skaidrumas ir atvirumas.

16.1. Mokiniai turi būti informuoti, kai pamokose naudojama DI priemonė.

16.2. Mokiniai gali naudoti DI tik su mokytojo leidimu.

16.3. Mokiniai ir mokytojai savo darbuose nurodo kaip naudojo DI priemonės

16.4. Mokiniai turi būti mokomi kaip žymėti su DI priemonėmis sugeneruotą turinį.

16.5. DI priemonėmis sugeneruotas turinys turi būti peržiūrimas mokytojo ar mokinio, kad būtų išvengta klaidų, netikslios informacijos.

17. Etika ir pagarba.

17.1. Naudojant DI mokymo procese būtina užtikrinti, kad DI sugeneruotas turinys nekurstytų stereotipų, nepažeistų žmogaus orumo, neskleistų diskriminuojančių nuostatų.

17.2. DI turinys negali pažeisti autorinių teisių, laikytųsi akademinio sąžiningumo.

17.3. Mokiniai ir mokytojai, naudodamiesi DI, privalo nurodyti, kaip priemonės prisidėjo prie darbo.

18. Socialinė nauda ir tikslingumas.

18.1. DI taikyti tik tada, kai jis kuria aiškią pridėtinę vertę mokymuisi (personalizuoja, mažina rutiną, praplečia kūrybą ir tyrinėjimą).

V. DI NAUDOJIMO PRINCIPAI MOKYKLŲ VADOVAMS

19. Mokyklos vadovas siekiant užtikrinti, kad mokykloje DI priemonės būtų naudojamos saugiai ir atsakingai:

19.1. Sudaro mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą ir užtikrina tolesnę šių priemonių naudojimo priežiūrą.

19.2. Mokyklos vadovas paskiria asmenį ar suformuoja darbo grupę, kuri būtų atsakinga už mokykloje naudojamų DI priemonių naudojimo rizikas, sąrašo pakeitimus, stebėseną.

VI. MOKYKLOJE LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DI PRIEMONIŲ SĄRAŠO SUDARYMO / KEITIMO PROCESAS.

20. Visos DI priemonės, atitinkančios teisės aktų reikalavimus, kurias norima naudoti mokykloje, yra įtrauktos į mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą (1 priedas).

21. Sąrašo sudarymo / keitimo etapai:

21.1. Pasiūlymą įtraukti naują DI priemonę į mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą gali bet kuris mokyklos bendruomenės narys, užpildęs 2 priedą.

21.2. Mokyklos vadovo paskirtas atsakingas asmuo arba mokyklos vadovo įsakymu sudaryta darbo grupė įvertina siūlomos DI priemonės naudojimo rizikas, remdamiesi 3, 4 prieduose pateiktais kriterijais.

21.3. Atlikęs vertinimą atsakingas asmuo arba darbo grupė mokyklos vadovui pateikia vertinimo išvadas ir pasiūlymus dėl siūlomos DI priemonės įtraukimo arba neįtraukimo į mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą.

21.4. Atsižvelgdamas į atsakingo asmens arba darbo grupės pateiktas išvadas ir pasiūlymus, mokyklos vadovas tvirtina mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą ir jo pakeitimus.

22. Patvirtintas sąrašas gali būti keičiamas:

22.1. kai gaunamas bet kurio mokyklos bendruomenės nario pasiūlymas dėl naujos DI priemonės įtraukimo;

22.2. kai gaunamas bet kurio mokyklos bendruomenės nario pasiūlymas dėl DI priemonės išbraukimo (pateikiama pagrindžianti informacija);

22.3. remiantis DI priemonių naudojimo stebėsenos rezultatais.

22.4. Mokyklos vadovo paskirtas atsakingas asmuo arba mokyklos vadovo įsakymu sudaryta darbo grupė įvertina siūlomus sąrašo pakeitimus, atsižvelgdami į DI priemonių naudojimo rizikas.

VII. DI PRIEMONIŲ NAUDOJIMO RIZIKŲ VERTINIMAS KRITERIJAI

23. Draudžiama į sąrašą įtraukti DI priemones, kurios atitinka bent vieną iš toliau nurodytų kriterijų:

23.1. DI priemonė naudoja emocijų atpažinimą, apgaulės ir manipuliavimo metodus, biometrinį sekimą, socialinį reitingavimą ir (arba) kitus elementus, kurie priskiriami prie draudžiamos praktikos atvejų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1689 2024 m. birželio 13 d. kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) nuostatas.

23.2. Nėra nurodyta, kad DI priemonė atitinka duomenų apsaugos reikalavimus. Jei DI priemonė naudoja / renka mokinių ar darbuotojų duomenis (tekstus, el. paštus, įrašus), turi būti mokyklos licencija, duomenų tvarkymo sutartis ir prieigos kontrolė. Tik licencijuotos DI priemonės, kurias kontroliuoja pati mokykla (pvz., mokyklos valdymo sistemoje integruotos DI priemonės), suteikia didesnę saugumą ir atitiktį reikalavimams, nes išorės šalys negali pasiekti įvestų duomenų.

23.3. DI priemonė naudoja įvestą turinį modeliui mokyti be atsisakymo (turi būti galimybė iškeltų duomenų naudojimą modeliui mokyti).

VIII. DI PRIEMONIŲ NAUDOJIMO STEBĖSENA

24. Mokyklos vadovas paskiria asmenį ar suformuoja darbo grupę, kuri būtų atsakinga už mokykloje naudojamų DI priemonių stebėseną.

25. Stebėsena apima tik tas DI priemones, kurios yra įtrauktos į mokyklos vadovo patvirtintą mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą.

26. DI priemonių naudojimo stebėsena apima šias veiklas:

26.1. rinkti statistinę informaciją apie DI priemonių naudojimo dažnumą ir naudojimo paskirtį;

26.2. rinkti DI priemonių naudotojų grįžtamąjį ryšį ir vertinti, ar DI priemonės naudojimas atitinka lūkesčius (tikslumas, naudingumas, laiko ir (arba) kaštų sutaupymai ir pan.);

26.3. fiksuoti netinkamo veikimo atvejus (incidentus) ir, esant sisteminiams pažeidimams, stabdyti DI priemonės naudojimą; siūlyti sprendimus dėl DI priemonės licencijos pratęsimo, nutraukimo ar pakeitimo.

27. DI priemonių naudojimo stebėsenos rezultatai (kartu su pasiūlymais dėl tikslinamųjų veiksmų) bent du kartus per metus pateikiami mokyklos vadovui.

28. Atsižvelgiant į DI priemonių naudojimo stebėsenos rezultatus, gali būti inicijuojamas mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašo keitimas.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Tvarka peržiūrima ir atnaujinama ne rečiau kaip kartą per 2 metus arba pasikeitus teisės aktams ar rekomendacijoms.

30. Tvarkos pažeidimai nagrinėjami vadovaujantis mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis.

31. Mokykla laikosi galiojančių Lietuvos Respublikos duomenų apsaugos teisės aktų.

*https://emokykla.lt/upload/media/public/EDTECH/Mokykla%20DI%20amz%CC%8Ciuje_bukletas_01-15.pdf);

**https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689

MOKYKLOJE LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Aprašas / taikymo sritis / ribojimai	Tipas	Rekomendacijos
1.	Alfa erdvė	5-12 kl. matematikos mokymasis: pagalba ruošiant namų darbus, pasiruošiant kontroliniams ir egzaminams; interaktyvios užduotys, personalizavimas.	Edukacinis DI (tutorius / generavimo ir analizės priemonė)	Rekomenduojama sudaryti duomenų tvarkymo sutartį.
2.	ChatGPT (OpenAI)	Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti tekstus, santraukas, klausimus, idėjas.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudoti tik su mokytojo priežiūra. Pasitikrinti, ar priemonės nustatymuose išjungtas DI modelio mokymas. Reikalinga mokyklos paskyra ir tėvų sutikimas. Asmeninėse ir viešose paskyrose naudoti tik viešai prieinamą informaciją.
3.	Clever Forever Education AG	DI valdomos edukacinės žaidimų pamokos 3-6 metų vaikams: skaitymas, matematika ir fizinis aktyvumas.	Žaidimų pamokos / DI valdymas (pritaikymas)	Rekomenduojama naudojimo sąlygose patikrinti nuostatas dėl amžiaus kontrolės, reikalingas tėvų sutikimas.
4.	DeepL Write / Translate	Naudojamas vertimams ir kalbai taisyti.	Kalbos DI (vertimas)	Rekomenduojama naudojimo sąlygose patikrinti nuostatas dėl amžiaus kontrolės, reikalingas tėvų sutikimas. Rekomenduojama mokyklos licencija su modelio mokymo išjungimu.
5.	Duolingo Max (su DI)	Kalbą mokymosi programa su DI pritaikyta grįžtamojo ryšio sistema	Generatyvinis DI (mokymosi pagalba)	Yra amžiaus apribojimas. Reikalingas tėvų sutikimas.

Raseinių Šaltinio progimnazijos
dirbtinio intelekto (DI) naudojimosi
taisyklių 1 priedas

6.	EDITAI	DI priemone mokytojams, padedant kurti realybei pritaikytas, tarpdisciplinines projektų pamokas.	DI priemone / Generatyvinis DI (pamokų planai / turinys)	Sugeneruoti su DI pamokų planai turi būti peržiūrimi žmogaus.
7.	LearnLab	Platforma, skirta interaktyvioms pamokoms ir refleksijoms, naudoja DI atsakymų analizei.	Generatyvinis / analitinis DI (švietimas)	Rekomenduojama naudoti su mokytojo / tėvų priežiūra: jei DI priemone vertina mokymosi rezultatus, gali būti priskirta prie didelės rizikos DI priemonių.
8.	EduTen	Analinis DI (mokymosi analize)	Matematikos mokymosi platforma su DI grįžtamuoju ryšiu ir pažangos analize	Rekomenduojama priemonę naudoti sumokyklos paskyra.
9.	Elicėjus	5-12 kl. savivaldus matematikos mokymasis: užduočių analizė, personalizuotos trajektorijos, vaizdo ir praktinės užduotys; rekomendacijos .	Mokomo(si) platforma	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi.
10.	Gemini (Google)	Pokalbių DI, padedantis atsakyti į klausimus, paaiškinti sąvokas, rasti informaciją.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi. Rekomenduojama naudoti Google Workspace for Education aplinkoje
11.	Grammarly for Education	Kalbos taisymas, stiliaus ir aiškumo rekomendacijos, tono analizė, plagiatų patikra.	Kalbos DI (redagavimas, generatyvinė pagalba)	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra (Business / Education), reikalinga duomenų tvarkymo sutartis.
12.	Microsoft 365 Copilot.	Integruotas į Office 365 aplinką (Word, Excel, Outlook), naudojamas raštvedybai ataskaitoms, santraukoms. Duomenys apdorojami pagal Microsoft education licencijas	Vidinė integracija	Rekomenduojama naudoti mokyklos valdomoje Office365 aplinkoje

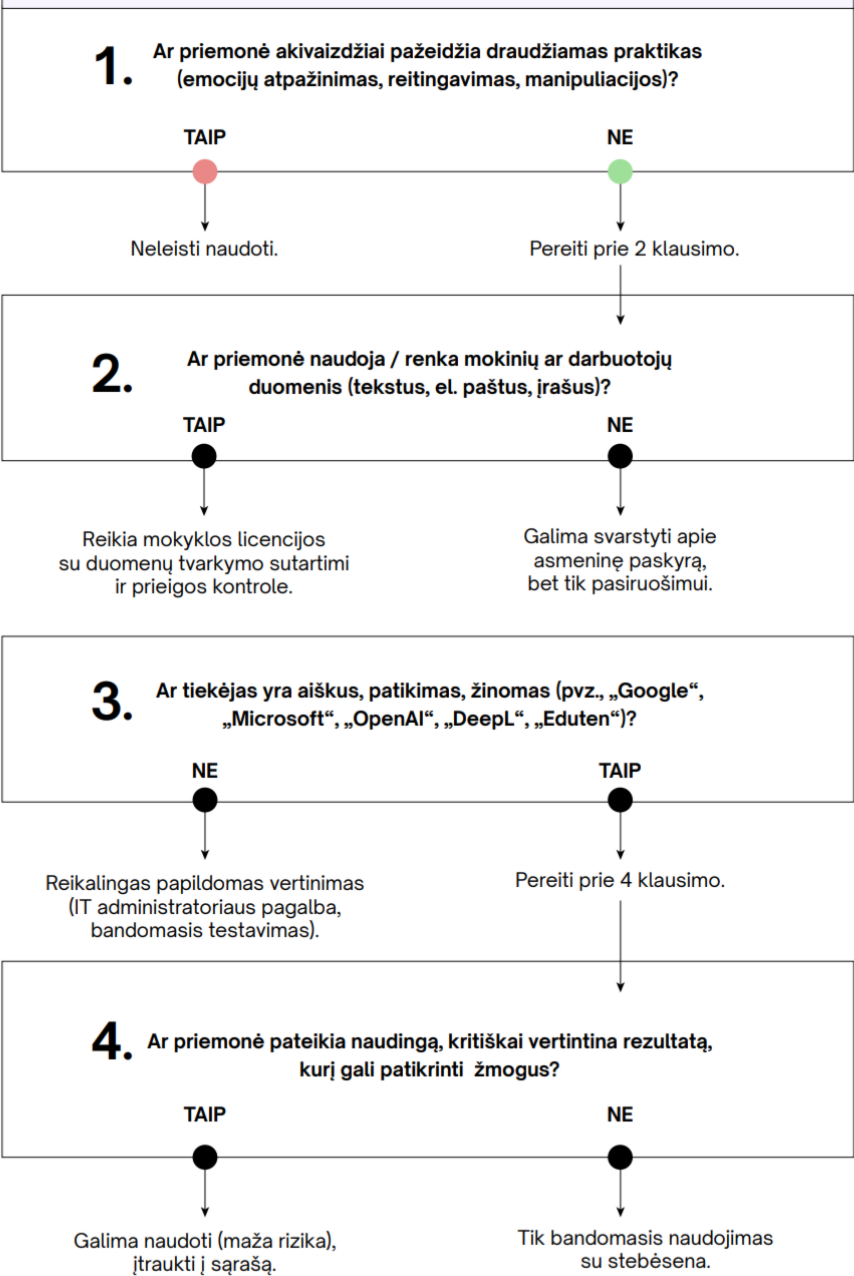
Raseinių Šaltinio progimnazijos
dirbtinio intelekto (DI) naudojimosi
taisyklių 1 priedas

13.	Midjourney	Vaizdo generavimo priemonė. Naudoja vartotojo įvestį kuriant paveikslus. Gali būti naudojama kūrybinėms veikloms (dailei, dizainui).	Generatyvinis DI (vaizdas)	Užtikrinti, kad naudojant nebūtų pažeidžiamos autorių ir kitų subjektų teisės į kūrinius, prekių ženklus, patentus ir kitus intelektines nuosavybes teisės objektus.
14.	NotebookLM (Google)	DI tyrimo partneris įkeliami šaltiniai (PDF, Docs, URL, YouTube, garso), priemone kuria santraukas, studijų gaires, garso / vaizdo apžvalgas, atminties korteles. Tinka pamokoms planuoti, mokinių projektams, administraciniams dokumentams ruošti.	Generatyvinis analitinis DI (švietimas)	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra.
15.	Promova	DI pagrįsta kalbos mokymosi platforma, palaiko disleksijos režimą ir daugybę kalbų kursų.	Platforma / Kalbos DI (adaptacinis)	Rekomenduojama naudoti su duomenų tvarkymo sutartimi.
16.	Moodle	DI įrankiai kursų aplinkoje: teksto, santraukų ir grafikos generavimas, funkcijos „paaiškinti /apibendrinti, galimas integravimas su išoriniais DI tiekėjais (pvz., OpenAI, Azure ir kt.).	LMS su DI posisteme (integracijos)	Naudojama mokytojų pasirengimui, planavimui ir klasės medžiagai kurti. Jei yra integracijos su išorės DI tiekėjais, būtina rizikas vertinti atskirai.
17.	QANDA	Matematikos uždavinių sprendimų platforma - mokinyi fotografuoja uždavinį DI analizuoja ir pateikia sprendimo žingsnius		Rekomenduojama naudoti kaip pagalbinė mokymosi priemonė užtikrinant duomenų saugą.
18.	Spotiself	Mokinio pažangos ir karjeros planavimo platforma.	Platforma / Veiklų aplankas, DI kompetencijų analize	Reikalinga mokyklos paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis.

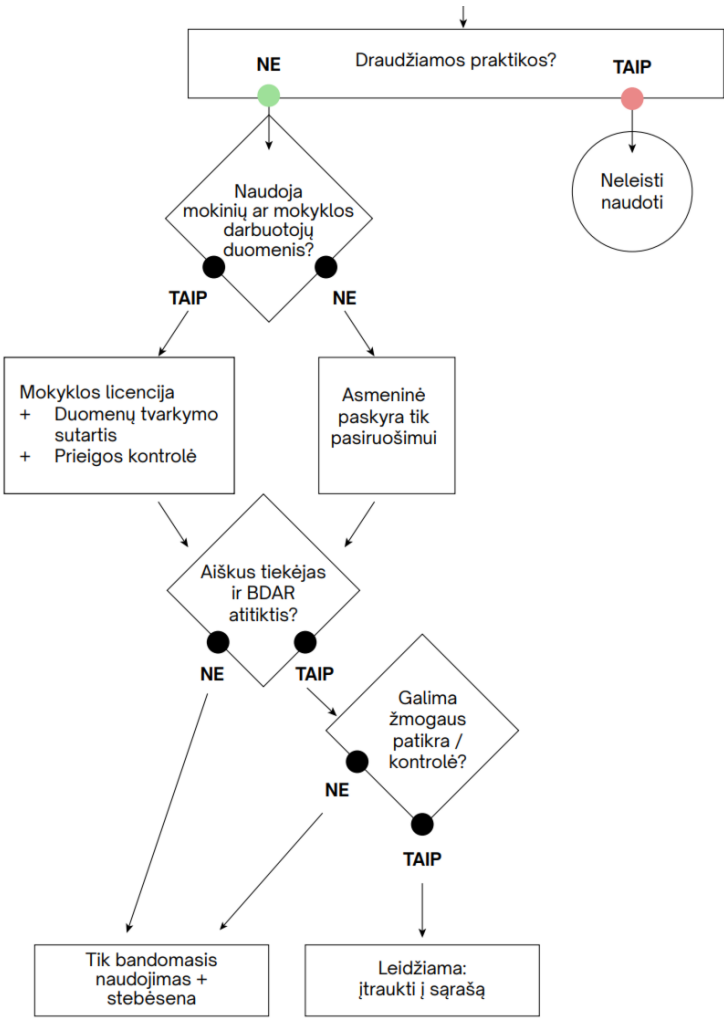
Pasiūlymas dėl naujos DI priemonės įtraukimo į sąrašą

Pasiūlymą pateikusio asmens vardas ir pavardė	
Kontaktiniai duomenys	
DI priemonės pavadinimas	
Tiekėjas ir (arba) kūrėjas	
Oficialus tinklalapis	
Naudojimo sritis	☐ Ugdymo procese ☐ Administravimo procese ☐ Administracijos darbuotojų, mokytojų ir mokinių DI skaitmeninėms kompetencijoms ugdyti
DI priemonės naudotojas	☐ Mokytojas ☐ Mokinys ☐ Administracijos darbuotojas
DI priemonės aprašymas ir panaudojimas	
Kokiais atvejais ir koku tikslu bus naudojama DI priemonė?	
Kokią aiškią pridėtinę vertę suteikia mokymui ar mokymuisi?	
Paskyros tipas	☐ Asmeninė paskyra ☐ Įstaigos paskyra
Ar bus tvarkomi asmens duomenys?	☐ Taip ☐ Ne
Jeigu bus tvarkomi asmens duomenys, prašome aprašyti duomenų tvarkymo operacijas (kokie, koku tikslu, teisinis pagrindas ir kt.)	
Reikalingo finansavimo dydis	

DI PRIEMONĖS VERTINIMO ALGORITMAS

SPRENDIMŲ PRIĖMIMO DIAGRAMA

DI priemonių rizikų vertinimo forma

I. Bendra informacija

DI priemonės pavadinimas	
Tiekėjas ir (arba) kūrėjas	
Oficialus tinklalapis	
Kas pasiūlė naudoti (vardas, pavardė)	
Naudojimo sritis	☐ Ugdymo procese ☐ Administravimo procese ☐ Administracijos darbuotojų, mokytojų ir mokinių DI skaitmeninėms kompetencijoms ugdyti
DI priemonės naudotojas	☐ Mokytojas ☐ Mokinys ☐ Administracijos darbuotojas
Reikiamo finansavimo dydis	
Vertinimo data	

II. DI priemonės paskirties ir veikimo aiškumas

Klausimas	Taip	Ne	Pastabos
Ar aiškiai aprašyta, kad tai DI priemonė?	☐	☐	
Ar suprantama, kaip sistema veikia ir ką daro?	☐	☐	

III. Draudžiama praktika ir rizikos lygio nustatymas (pagal ES DI aktą)

Draudžiama praktika arba rizikos lygis	Pavyzdžiai	Taip
Draudžiama praktika*	DI priemonė atlieka emocijų atpažinimą; DI priemonė vykdo socialinį reitingavimą; DI priemonė naudoja biometrinį sekimą; DI priemonė manipuliuoja naudotojų elgesiu.	☐
Didelė rizika	DI priemonės naudojamos: priėmimo ir atrankos į švietimo įstaigą procese; mokymosi rezultatams vertinti; švietimo lygiui nustatyti; nustatyti draudžiamą veiklą egzaminų metu.	☐
Ribota rizika	DI priemonė (pvz., ChatGPT) naudojama idėjoms arba santraukoms kurti; DI priemonė, naudojama pamokų planams ar kitiems susijusiems dokumentams rengti.	☐
Maža rizika	DI priemonės naudojamos informacijai apibendrinti, kalbai tobulinti, redaguoti ar struktūruoti.	☐

* Jeigu nustatoma draudžiama praktika – DI priemonė NEGALI būti naudojama ir tolesnis vertinimas neatliekamas.

IV. Duomenų apsauga ir BDAR atitiktis

Klausimas	Tai p	Ne	Pastabos
Ar galima išjungti duomenų naudojimą DI treniravimui?	☐	☐	
Ar įrankiu bus tvarkomi asmens duomenys? <i>Atsakius neigiamai, IV skyriaus klausimai nepildomi.</i>	☐	☐	
Ar gali būti pasirašoma (sudaroma) asmens duomenų tvarkymo sutartis?	☐	☐	
Ar duomenys tvarkomi Europos ekonominės erdvės valstybėse?	☐	☐	
Ar reikia atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą prieš pradedant naudoti (Tvarkos 21-22 p.)?	☐	☐	

V. Saugumo ir valdymo priemonės

Klausimas	Taip	Ne	Pastabos
Ar yra prieigos kontrolė (SSO, rolės)?	☐	☐	
Ar yra taikomi turinio filtrai arba kitos apsaugos priemonės?	☐	☐	
Ar galima audituoti naudojimą (žurnalų ir įvykių registrų peržiūra)	☐	☐	
Ar aiškios naudotojų atsakomybės?	☐	☐	

VI. Žmogaus kontrolė ir pedagoginė vertė

Klausimas	Taip	Ne	Pastabos
Ar žmogus peržiūri DI rezultatus?	☐	☐	
Ar žmogus priima galutinį sprendimą?	☐	☐	
Ar DI priemonė suteikia aiškią pedagoginę ar administracinę naudą?	☐	☐	

VII. Atitikimas DI priemonių naudojimo principams

Klausimas	Taip	Ne	Pastabos
Ar DI priemonės veikimas atitinka DI priemonių naudojimo principus (Tvarkos III skyrius)?	☐	☐	

VIII. Išvada

☐ Siūloma įtraukti į sąrašą, įgyvendinus žemiau nurodytas rekomendacijas:

☐ Būtina įstaigos paskyra;

- ☒ Galima naudoti su asmenine paskyra;
- ☐ Būtina sudaryti asmens duomenų tvarkymo sutartį;
- ☐ Būtina atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą;
- ☐ Imtis papildomų saugumo priemonių atsižvelgus į rizikos dydį (Tvarkos 18 p.);
- ☐ _____

- ☐ Siūloma įtraukti bandomajam laikotarpiui ir stebėsenai.
- ☐ Nesiūloma įtraukti į sąrašą dėl nustatytų trūkumų.
- ☐ Neleidžiama dėl nustatytos draudžiamos praktikos.

Leidžiami DI priemonių naudojimo scenarijai

Kitos pastabos

DI priemonių rizikų vertinimą atliko:

(vardai, pavardės, parašai)

IX. Vadovo sprendimas

- ☐ Įtraukti į sąrašą.
- ☐ Įtraukti į sąrašą bandomajam naudojimui.
- ☐ Neįtraukti į sąrašą.

(vardas, pavardė, parašas)